

Sygn. akt I ACa 208/12

Sygn. akt I ACa 208/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 września 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Maciej Dobrzyński

Sędzia SA Beata Kozłowska (spr.)

Sędzia SO (del.) Anna Szymańska - Grodzka

Protokolant st. sekr. sąd. Joanna Baranowska

po rozpoznaniu w dniu 13 września 2012 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa E. R.

przeciwko Bankowi Spółdzielczemu z siedzibą w P.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 25 października 2011 r.

sygn. akt XXIV C 66/11

I. zmienia zaskarżony wyrok:

a) **w punkcie 1 (pierwszym) w ten sposób, iż pozbawia wykonalności co do kwoty 40.628,30 zł (czterdzieści tysięcy sześćset dwadzieścia osiem złotych trzydzieści groszy) tytuł wykonawczy – bankowy tytuł egzekucyjny nr 3 z dnia 14 marca 2003 r. wystawiony przez Bank Spółdzielczy z siedzibą w P. i opatrzony postanowieniem Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy z dnia 23 czerwca 2004 r. sygn. akt IV Co 634/04 klauzulą wykonalności przeciwko małżonce dłużnika – E. R. – z ograniczeniem egzekucji do majątku objętego wspólnością majątkową i oddala powództwo w pozostałym zakresie,**

b) **w punkcie 2 (drugim) w ten sposób, iż zasądza od pozwanego Banku Spółdzielczego z siedzibą w P. na rzecz powódki E. R. kwotę 3.169,80 zł (trzy tysiące sto sześćdziesiąt dziewięć złotych osiemdziesiąt groszy);**

II. oddala apelację w pozostałym zakresie;

III. zasądza od powódki E. R. na rzecz pozwanego Banku Spółdzielczego z siedzibą w P. kwotę 2.668,30 zł (dwa tysiące sześćset sześćdziesiąt osiem złotych trzydzieści groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I ACa 208/12

Uzasadnienie:

Powódka E. R. wniosła o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego - bankowego tytułu egzekucyjnego Nr 3 z dnia 14 marca 2003 r. wystawionego przez Bank Spółdzielczy w P. i zaopatrzonego klauzulą wykonalności przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy postanowieniem z dnia 23 czerwca 2004 r. wydanym w sprawie IV Co 634/04.

W uzasadnieniu swego żądania powódka wskazała, że dnia 14 marca 2003 r. pozwany wystawił przeciwko mężowi powódki bankowy tytuł egzekucyjny nr 3, któremu nadana została klauzula wykonalności postanowieniem z dnia 17 kwietnia 2003 r. Z tą samą datą pozwany wystawił bankowy tytuł egzekucyjny o tym samym numerze przeciwko powódce, ale jego treść była odmienna, gdyż tytuł wystawiony przeciwko powódce zawierał dopisek „zobowiązanie E. R. wynika z umowy poręczenia przez Pana T. R. kredytu, w którym Pani E. R. wyraziła pisemną zgodę na poddanie się egzekucji przez małżonka z tytułu umowy zawartej w dniu 26.11.1999r.”. Ponadto, dokument ten został podpisany w sposób odmienny niż dokument wystawiony przeciwko małżonkowi powódki. Postanowieniem z dnia 23 czerwca 2004 r. bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wystawionemu przeciwko małżonkowi powódki została nadana klauzula wykonalności również przeciwko powódce, z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową. Na podstawie tego tytułu wszczęte zostało postępowanie egzekucyjne, które zostało umorzone postanowieniem z dnia 10 października 2010 r. W 2010 r. została ponownie wszczęta egzekucja przeciwko powódce – tym razem na kwotę 151 101,34 zł, pomimo tego, że odpowiedzialność męża powódki w bankowym tytule egzekucyjnym została ograniczona do kwoty 140 000 zł. Zdaniem powódki wystawienie przez pozwanego banku bankowego tytułu egzekucyjnego przeciwko powódce było sprzeczne z art. 96 i 97 ustawy Prawo bankowe. Poza tym, w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko powódce, powódka nie została wysłuchana. Poza tym, powódka zaprzeczyła prawu pozwanego banku egzekwowania kwoty 151 101,32 zł, bowiem pozwany otrzymał od dłużników wpłaty, których suma przekracza wartość udzielonego kredytu. Poza tym pozwany zawiesił naliczanie odsetek w stosunku do jednego z dłużników solidarnych, a więc zawieszenie to winno być skuteczne również wobec pozostałych dłużników solidarnych.

Pozwany Bank Spółdzielczy w P. wniósł o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu swego stanowiska wskazał, że zgodnie z treścią bankowego tytułu egzekucyjnego miał on prawo naliczania odsetek i w konsekwencji ich egzekwowania. Zawieszenie naliczania odsetek wobec jednego dłużnika solidarnego, nie ma skutku wobec pozostałych dłużników solidarnych. Wbrew twierdzeniom powódki bankowy tytuł egzekucyjny nie został wystawiony przeciwko powódce, lecz przeciwko mężowi powódki, któremu nadana została jedynie przeciwko powódce, jako małżonce dłużnika, klauzula wykonalności. Ewentualne nieprawidłowości w toku postępowania klauzulowego mogły być podnoszone jedynie w zażaleniu na postawienie o nadaniu klauzuli wykonalności, a nie w trybie powództwa przeciwegzekucyjnego.

Wyrokiem z dnia 25 października 2011 r. Sąd Okręgowy w Warszawie pozbawił w całości wykonalności tytuł wykonawczy - bankowy tytuł egzekucyjny numer 3 z dnia 14 marca 2003 r. wystawiony przez Bank Spółdzielczy z siedzibą w P. i zaopatrzony w klauzulę wykonalności przez Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy IV Wydział Cywilny w dniu 23 czerwca 2004, sygn. akt IV Co 634/04 i zasądził od Banku Spółdzielczego z siedzibą w P. na rzecz E. R. kwotę 3 600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Swe rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych i następujących ocenach prawnych:

Umową z dnia 26 listopada 1999 roku nr (...) pozwany Bank Spółdzielczy w P. udzielił W. B. kredytu w rachunku bieżącym nr (...) - (...) - o z przeznaczeniem na działalność bieżącą. Termin spłaty kwoty kredytu upłynął dnia 30 października 2002 r.

Prawnym zabezpieczeniem udzielonego kredytu było przeniesienie własności maszyn wraz z cesją z polisy ubezpieczeniowej, jak również poręczenie cywilne udzielone solidarnie przez M. B., Z. K. oraz T. R. - męża powódki. Poręczyciele, w tym powód, złożyli oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty 300 000 zł

W dniu 14 marca 2003 r. pozwany wystawił przeciwko T. R. bankowy tytuł egzekucyjny nr 3, obejmujący należności z tytułu umowy poręczenia, obejmujący należność główną w kwocie 139.315,40 zł z terminem płatności 30 października 2002 r. odsetki od dnia udzielenia kredytu w kwocie 572,52 zł z terminem płatności 30 października 2002 r., dalsze odsetki należne od dnia 15 marca 2003 r., obliczone od kwoty 139.315,40 zł do dnia zapłaty według zmiennej stopy procentowej obowiązującej w Banku, która na dzień sporządzenia bankowego tytułu egzekucyjnego wynosiła 25 % w stosunku rocznym.

Postanowieniem z dnia 17 kwietnia 2003 r. o sygn. akt IV Co 437/03 Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy nadał temu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności przeciwko T. R. do wysokości kwoty 140 000 zł.

Postanowieniem z dnia 23 czerwca 2004 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w sprawie IV Co 634/04, nadał wyżej wskazanemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika - powódce E. R., z ograniczeniem egzekucji do majątku objętego wspólnością majątkową.

W oparciu o przedmiotowy tytuł wykonawczy Komornik Sądowy Rewiru XXIV przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy Mokotowa wszczął postępowanie egzekucyjne pod sygn. akt 1858/03 przeciwko T. R. i powódce. W toku postępowania przeprowadzono egzekucję z nieruchomości, stanowiącej niezabudowaną działkę, dla której Sąd Rejonowy w Grójcu prowadzi Kw nr (...). Zgodnie z planem podziału z sumy uzyskanej z egzekucji pozwanemu przypadła kwota 36 718,30 zł. Postanowieniem z dnia 10 października 2007 r. postępowanie egzekucyjne zostało zakończone, tytuł wykonawczy zwrócono wierzycielowi.

Kolejne postępowanie egzekucyjne przeciwko T. R. na podstawie przedmiotowego tytułu wykonawczego wszczęte zostało przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Piasecznie. Przedmiotem tego postępowania egzekucyjnego są przede wszystkim należności z tytułu odsetek w łącznej kwocie 151 101,32 zł, zaś egzekwowana należność główna wynosi 1 zł.

Wierzytelność pozwanego banku z tytułu umowy kredytu wynosiła na dzień 20 maja 2011 r. 1 zł tytułem należności głównej, 151 112,53 zł z tytułu odsetek oraz 745, 44 zł tytułem kosztów dochodzenia roszczeń.

Uiszczone dotychczas na rzecz pozwanego banku należności pochodziły w części z egzekucji sądowej, ze sprzedaży będących przedmiotem przewłaszczenia na zabezpieczenie maszyn kredytobiorcy W. B., zaś w pozostałej części z dobrowolnych wpłat dłużników.

W dniu 9 kwietnia 2003 r. jeden z poręczycieli solidarnych, Z. K., wyraził wolę dobrowolnej spłaty kredytu, w związku z tym pozwany zgodził się na dokonywanie przez niego comiesięcznych wpłat w kwotach nie mniejszych aniżeli 1 500 zł, jednocześnie z dniem 11 marca 2003 r. pozwany bank zawiesił naliczanie Z. K. odsetek od kredytu, ten zaś przystąpił do regularnej spłaty należności.

Powódka nie zawierała z pozwanym bankiem żadnej umowy, ani nie dokonywała z pozwanym żadnej czynności bankowej. Nie była też dłużnikiem banku z tytułu zabezpieczenia wierzytelności banku wynikającej z czynności bankowej. Nie złożyła też pisemnego oświadczenia o poddaniu się egzekucji.

Sąd Okręgowy wskazał, iż zgodnie z art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których

oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności, jeżeli kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu.

Stosownie zaś do treści art. 97 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, bankowy tytuł egzekucyjny może być podstawą egzekucji prowadzonej według przepisów kodeksu postępowania cywilnego po nadaniu mu przez sąd klauzuli wykonalności wyłącznie przeciwko osobie, która bezpośrednio z bankiem dokonywała czynności bankowej albo jest dłużnikiem banku z tytułu zabezpieczenia wierzytelności banku wynikającej z czynności bankowej i złożyła pisemne oświadczenie o poddaniu się egzekucji oraz gdy roszczenie objęte tytułem wynika bezpośrednio z tej czynności bankowej lub jej zabezpieczenia. Art. 96 powołanej ustawy określa natomiast postanowienia bankowego tytułu egzekucyjnego. Z treści art. 96 wynika, że podmiotem bankowego tytułu egzekucyjnego może być jedynie dłużnik zobowiązany do zapłaty.

Bankowy tytuł egzekucyjny nr 3 z dnia 14 marca 2003 r., będący podstawą rozważań w niniejszej sprawie, został wystawiony przeciwko T. R., który został wskazany jako dłużnik. Drugi egzemplarz tego tytułu został dodatkowo opatrzony treścią o zobowiązaniu powódki E. R., które wynika z umowy poręczenia udzielonego przez T. R. kredytu, w którym powódka wyraziła pisemną zgodę na poddanie się egzekucji przez małżonka z tytułu udzielonego poręczenia.

Klauzula wykonalności przeciwko T. R. została nadana dokumentowi nie opatrzonemu informacją dotyczącą powódki.

Stosownie do treści art. 787 k.p.c. tylko tytułowi egzekucyjnemu wystawionemu przeciwko osobie pozostającej w związku małżeńskim, sąd może nadać klauzulę wykonalności także przeciwko małżonkowi tej osoby. Tytułem wykonawczym przeciwko małżonce dłużnika mógłby być jedynie tytuł wykonawczy wystawiony przeciwko dłużnikowi - T. R., zaopatrzony w klauzulę na podstawie art. 787 k.p.c.

Egzekucja przeciwko powódce toczy się na podstawie wadliwego tytułu wykonawczego - bankowego tytułu egzekucyjnego. Tytuł ten nie jest potwierdzeniem zobowiązań męża powódki - współdłużnika materialnego, nie jest też kolejnym tytułem wykonawczym w rozumieniu art. 96 ust. 3 ustawy Prawo bankowe.

Sąd Okręgowy nie podzielił argumentacji strony pozwanej, jakoby wykazanie wadliwości tytułu wykonawczego powinno nastąpić tylko podczas rozpoznania wniosku o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko powódce. Powództwo przeciwegzekucyjne stanowi środek ochrony przeciwko wadliwie prowadzonej egzekucji. Celem powództwa przeciwegzekucyjnego opartego na art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. jest uniemożliwienie przeprowadzenia egzekucji z tytułu przedstawionego przez wierzyciela. Argumentami przemawiającymi za uwzględnieniem powództwa mogą być te okoliczności, które wskazują, że określony tytuł nie powinien być opatrzony klauzulą wykonalności jako niespełniający warunków przypisanych prawem egzekucyjnym. Z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie.

Z tych względów Sąd Okręgowy powództwo uznał za zasadne.

Wobec podniesionych przez powódkę dalszych zarzutów w oparciu o art. 840 § 1 pkt 3 k.p.c. Sąd Okręgowy nie podzielił argumentacji o braku zasadności prowadzenia egzekucji przeciwko mężowi powódki T. R. w zakresie odsetek od nieterminowych spłat kredytu. W tym też zakresie Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia powództwa w oparciu o art. 840 § 1 pkt 3 k.p.c.

Wobec określonej w pozwie podstawy faktycznej, Sąd Okręgowy przeanalizował kwestię odpowiedzialności męża powódki - T. R. i wskazał, że w maju 2003 r. pomiędzy pozwanym Bankiem, a jednym z poręczycieli - Z. K., doszło do porozumienia co do sposobu spłaty zadłużenia wynikającego z umowy kredytu zaciągniętego przez W. B.. Na mocy tego porozumienia ten poręczyciel zobowiązał się do spłaty długu wynikającego z poręczenia, zaś Bank zgodził się na dokonywanie spłaty w ratach oraz oświadczył, że nie będzie dochodził odsetek za opóźnienie za okres od 11 marca 2003 r. (tzn. „zawiesił” naliczanie odsetek). Czynność ta, zadaniem Sądu Okręgowego, nie daje żadnych podstaw, aby wywodzić, że ustalenia stron w powyższym zakresie były skuteczne także w stosunku do pozostałych współdłużników. Nie było w tym kontekście zasadne przywoływanie treści art. 371 k.c., zgodnie z którym działania i zaniechania jednego

z dłużników solidarnych nie mogą szkodzić współdłużnikom. Z przepisu tego nie można jednak wywodzić, że wszelkie czynności wierzyciela mające charakter ustępstw wobec dłużnika, w tym powodujące zmniejszenie zobowiązania lub zmianę sposobu jego wykonania na mniej uciążliwą, są zawsze skuteczne wobec wszystkich współdłużników solidarnych, choćby czynność taka została dokonana tylko z jednym z nich. Należy uznać więc, że treść ustaleń Banku z poręczycielem Z. K. nie mogła spowodować utraty możliwości naliczania przez Bank odsetek za opóźnienie w spłacie należności głównej i dochodzenia ich od pozostałych dłużników solidarnych. Art. 373 k.c. stanowi wyraźnie, że zwolnienie z długu lub zrzeczenie się solidarności przez wierzyciela względem jednego z dłużników solidarnych nie ma skutku względem współdłużników.

Nie można również, zdaniem Sądu Okręgowego, zgodzić się ze stanowiskiem powódki, że pozwany nie miał podstaw do naliczania odsetek, skoro na bieżąco otrzymywał wpłaty na poczet spłaty kredytu. Należy bowiem pamiętać, że termin spłaty kwoty kredytu upływał z dniem 30 października 2002 r., co oznacza, że począwszy od 31 października 2002 r. dłużnik główny pozostawał w zwłoce, a zatem bank był uprawniony do naliczania umownych odsetek za opóźnienie już od tego dnia. Stan opóźnienia trwa zaś aż do spłaty całości należności głównej. Fakt, że dłużnik spłaca, nawet regularnie, zaległe zadłużenie, nie powoduje utraty prawa wierzyciela do żądania odsetek za zwłokę, chyba, że zawrze on z dłużnikiem stosowne porozumienie w tym zakresie. W niniejszej sprawie żadne porozumienie pomiędzy T. R. a pozwanym nie zostało w tej materii zawarte.

W toku egzekucji na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego z 14 marca 2003 r. nie została od T. R. dotychczas wyegzekwowana kwota 140 000 zł lub wyższa. Sam zaś fakt ograniczenia odpowiedzialności męża powódki do tej kwoty w postanowieniu o nadaniu klauzuli wykonalności, jak i okoliczność, że łącznie na rzecz Banku zapłacona została przez dłużników kwota 139 314,40 zł, nie mogą uniemożliwiać pozwanemu egzekwowania od powoda dalszych należności z tytułu odsetek. Przedmiotowe ograniczenie kwotowe zawarte zostało w postanowieniu o nadaniu klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wystawionemu przeciwko T. R.. Do tak określonego kwotowo ograniczenia nie mogą być wliczane wszelkie należności, jakie dotychczas udało się pozwanemu uzyskać od wszystkich dłużników razem wziętych.

Wystawiony w dniu 14 marca 2003 roku przeciwko T. R. bankowy tytuł egzekucyjny nr 3, obejmujący należności z tytułu umowy poręczenia, obejmował następujące kwoty: 139 315,40 zł od dnia 30 października 2002 r. tytułem należności głównej, kwotę 572,52 zł od dnia 30 października 2002 r. - tytułem odsetek, oraz nieoznaczone kwotowo dalsze odsetki, od dnia 15 marca 2003 r. do dnia zapłaty, obliczone od kwoty 139 315,40 zł według zmiennej stopy procentowej obowiązującej w banku, która na dzień sporządzenia bankowego tytułu egzekucyjnego wynosiła 25 % w stosunku rocznym. Tytułowi temu nadano klauzulę wykonalności do wysokości 140 000 zł, zatem do okrągłej kwoty, niebędącej sumą wymienionych kwotowo należności głównej oraz odsetek. Po zsumowaniu przedmiotowych kwot otrzymujemy bowiem kwotę 139.887,92 zł. Powyższe oznacza, iż przewidzianego w postanowieniu o nadaniu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności limitu, nie należy traktować w ten sposób, że którakolwiek z trzech wymienionych w tytule należności została wyłączona z możliwości przymusowej realizacji w drodze postępowania egzekucyjnego.

Reasumując, skoro pozwanemu bankowi należą się od dłużników, tj. zarówno dłużnika głównego (kredytobiorcy), jak i poręczycieli, w tym T. R., odsetki w kwocie 151 112,53 zł, a klauzulę wykonalności przeciwko mężowi powódki wydano do kwoty 140 000 zł, zaś dotychczas zdołano od T. R. wyegzekwować jedynie kwotę nieco ponad 40 tys. zł, to możliwa i w pełni dopuszczalna jest w stosunku do męża powódki egzekucja jeszcze prawie 100 tys. zł. Okoliczność zaś, że pozwanemu rzeczywiście przysługuje należność we wskazanej kwocie, została już dostatecznie wykazana. Powyższa kwota wynika bowiem z wyciągu z ksiąg bankowych Banku Spółdzielczego w P. z dnia 20 maja 2011 r., które to księgi z mocy art. 95 ust. 1 ustawy - Prawo bankowe mają moc prawną dokumentów urzędowych.

Z kolei, jak stanowi art. 244 k.p.c., dokumenty takie stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Ponadto sam matematyczny sposób wyliczenia należnych pozwanemu odsetek nie budził ostatecznie sporu pomiędzy stronami.

Pozwany zaskarżył apelacją powyższy wyrok w całości.

Pozwany w swej apelacji zarzucił rażąco naruszenie art. 840 § 1 pkt 1 i pkt 2 k.p.c. przez jego błędne zastosowanie, polegające na przyjęciu, że powódka skutecznie zaprzeczyła zdarzeniom, na których oparto tytuł wykonawczy - prawomocne postanowienie, którym Sąd nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. W drodze powództwa opozycyjnego można żądać pozbawienia wykonalności wyłącznie z przyczyn określonych w art. 840 § 1 k.p.c. Nie można zaś żądać na tej podstawie uchylenia postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności, ani też Sąd nie może na tej podstawie uchylić postanowienia, ponieważ środkiem zmierzającym do tego celu jest jedynie zażalenie - art. 795 k. p. c. W drodze powództwa opozycyjnego nie jest w ogóle dopuszczalna merytoryczna zmiana uprzednio wydanego prawomocnego orzeczenia przez Sąd, ponieważ na podstawie art, 840 k, p. c. nie jest możliwe badanie ponownie zarzutów formalnych dotyczących nadania klauzuli wykonalności, a jedynie zarzuty merytoryczne, których powódka nie zgłosiła w ogóle. Zatem nie istnieją powody do uchylenia klauzuli wykonalności.

Pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie powództwa oraz o zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego w znacznym zakresie jest zasadna.

Zgodzić się należy z podniesionym w apelacji zarzutem naruszenia art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. Brak jest bowiem podstaw do przyjęcia, by powódka skutecznie zaprzeczyła zdarzeniom, na których oparto tytuł wykonawczy.

Przede wszystkim wskazać należy, iż błędnym jest twierdzenie powódki, iż przeciwko niej został wydany przez pozwanego bank bankowy tytuł egzekucyjny. Bankowy tytuł egzekucyjny wydany został jedynie przeciwko T. R.. Natomiast przedstawienie przez pozwanego bank bankowego tytułu egzekucyjnego, z którego wynika, że został on wystawiony przeciwko pozwanemu T. R., lecz zawierał adnotację, iż „zobowiązanie E. R. wynika z umowy poręczenia udzielonego przez Pana T. R. kredytu, w którym Pani E. R. wyraziła pisemną zgodę na poddanie się egzekucji przez małżonka z tytułu umowy zawartej w dniu 26 .11.1999r.” w żadnej mierze nie daje podstaw do wniosku, iż jest to bankowy tytuł egzekucyjny wystawiony przeciwko powódce E. R..

Jeśli chodzi o czynności podjęte wobec powódki, to postanowieniem z dnia 23 czerwca 2004 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w sprawie IV Co 634/04, nadał wyżej wskazanemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wystawionemu przeciwko T. R. klauzulę wykonalności przeciwko powódce E. R. jako małżonce dłużnika, z ograniczeniem egzekucji do majątku objętego wspólnością majątkową.

Kwestia tego, czy przedstawienie w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonce dłużnika bankowego tytułu egzekucyjnego wystawionego przeciwko dłużnikowi, o treści różniącej się wyżej wskazaną adnotacją od treści bankowego tytułu egzekucyjnego przedstawionego przez pozwanego bank w toku postępowania o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko samemu dłużnikowi, mogła być, jako odnosząca się jedynie do kwestii formalnych, przedmiotem analizy i ewentualnych zarzutów jedynie w toku postępowania klauzulowego. Kwestia ta nie może być natomiast przedmiotem badania w niniejszym postępowaniu. Powódka nie zakwestionowała natomiast podstaw do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego przeciwko jej mężowi – T. R..

Sąd Apelacyjny w pełni podziela ugruntowany już pogląd Sądu Najwyższego, iż powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonalności (art. 840 k.p.c.) umożliwia dłużnikowi merytoryczną obronę przed egzekucją, a kognicją sądu w tym postępowaniu nie są objęte zarzuty formalne związane z nadaniem tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności; zarzuty takie mogą być podnoszone w postępowaniu o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności, w drodze - dostosowanego do tego – zażalenia (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2007 r. III CSK 416/06). W postępowaniu klauzulowym sąd bada, czy wierzytelność wynika bezpośrednio z czynności bankowych określonych w art. 5 ust. 1 Pr. bank., czy dłużnik złożył w formie pisemnej oświadczenie o poddaniu się egzekucji o określonej treści oraz czy czynność ta dokonana została bezpośrednio z bankiem. (por.

uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 1985 r. III CZP 14/85, uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 2000 r., III CZP 22/00, OSP 2001, nr 3, poz. 45).

Mając powyższe na uwadze, uznać należy, iż wszelkie zarzuty podnoszone przez powódkę dla wykazania, że nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu było działaniem bezprawnym i zawinionym, sprzecznym z art. 97 prawa bankowego, z uwagi na brak oświadczenia powódki o poddaniu się egzekucji przez pozwany bank, nie mogą skutkować pozbawieniem tytułu wykonawczego wykonalności, albowiem oparte są na błędnym przeświadczeniu powódki, iż pozwany bank wystawił przeciwko powódce bankowy tytuł egzekucyjny, gdy tymczasem bankowy tytuł egzekucyjny był wystawiony przeciwko mężowi powódki i jedynie temu tytułowi została nadana klauzula przeciwko powódce, jako małżonce dłużnika, i powódka nie zakwestionowała podstaw do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego przeciwko swemu mężowi.

Również kwestia zaniechania wysłuchania powódki w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności mogła być podniesiona jedynie w zażaleniu na postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności. Nie można zgodzić się bowiem ze stwierdzeniem, że argumentami przemawiającymi za uwzględnieniem powództwa mogą być te okoliczności, które wskazują, że określony tytuł z przyczyn formalnych nie powinien być opatrzony klauzulą wykonalności.

Zupełnie błędne jest zatem stanowisko Sądu Okręgowego, że egzekucja przeciwko powódce toczy się na podstawie wadliwego tytułu wykonawczego - bankowego tytułu egzekucyjnego. Egzekucja przeciwko powódce toczy się bowiem na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego wystawionego przeciwko T. R. - mężowi powódki, któremu to tytułowi nadana została klauzula wykonalności przeciwko powódce, jako małżonce dłużnika.

Sąd Apelacyjny podziela natomiast w pełni stanowisko Sądu Okręgowego o niezasadności zarzutów podniesionych w oparciu o art. 840 § 1 pkt 3 k.p.c.

Nie można zgodzić się z twierdzeniami powódki, iż w sytuacji, gdy doszło do spłaty należności głównej, pozwany bank nie ma prawa dochodzenia odsetek, nawet jeśli urosły one do kwoty 151 101,32 zł, tj. kwoty przewyższającej wysokość zaciągniętego kredytu, jeśli należności uboczne nie zostały dotychczas na rzecz pozwanego banku, jako wierzyciela, spłacone. Pozwany bank miał prawo naliczyć odsetki, bo doszło do opóźnienia w spłacie kredytu. Powódka nie wykazała w toku niniejszego postępowania, by dotychczasowe wpłaty dłużników solidarnych, nawet jeśli przekroczyły wartość udzielonego kredytu, zaspokoiły również roszczenia odsetkowe. Powódka nie wykazała również, by w toku postępowania egzekucyjnego została wyegzekwowana od męża powódki kwota 140 000 zł lub wyższa. Jeśli nawet wierzyciel łącznie otrzymał tytułem spłaty kredytu kwotę 139 314,40 zł, to fakt ten nie stanowi przeszkody do egzekwowania dalszych należności ubocznych. Z wyciągu z ksiąg bankowych pozwanego banku wynika, że zadłużenie z tytułu odsetek nadal istnieje.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela również stanowisko Sądu Okręgowego, iż porozumienie wierzyciela z jednym z dłużników solidarnych nie pozbawia prawa dochodzenia odsetek od pozostałych dłużników solidarnych.

Powódka wskazała również na fakt wyegzekwowania przez pozwanego w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przeciwko powódce i jej mężowi kwoty 36 718,30 zł. W toku postępowania apelacyjnego pełnomocnik pozwanego banku wskazał, że od powódki i jej męża została już wyegzekwowana kwota 40 628,30 zł, a pozwanemu bankowi chodzi o to, by nie został pozbawiony możliwości egzekucji ponad tę kwotę. Z tych powodów, Sąd Apelacyjny uznał, że spłata zadłużenia daje podstawy do częściowego uwzględnienia powództwa i na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym w ten sposób, iż tytuł wykonawczy – bankowy tytuł egzekucyjny nr 3 z dnia 14 marca 2003 r. wystawiony przez Bank Spółdzielczy z siedzibą w P. i opatrzony postanowieniem Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy z dnia 23 czerwca 2004 r. sygn. akt IV Co 634/04 klauzulą wykonalności przeciwko małżonce dłużnika – E. R. – z ograniczeniem egzekucji do majątku objętego wspólnością majątkową, pozbawił wykonalności jedynie co do kwoty 40 628,30 zł i oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

W konsekwencji, zmianie uległo również rozstrzygnięcie co do kosztów procesu. Powódka wygrała proces w 30 %, dlatego też zasadnym było dokonanie w oparciu o art. 100 zd. pierwsze k.p.c. stosunkowego rozdzielenia kosztów

procesu. Koszty procesu wyniosły łącznie 10566 zł, są to koszty poniesione przez powódkę tytułem opłaty od pozwu w kwocie 6966 zł i wynagrodzenia pełnomocnika, ustalonego w oparciu o § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. nr 163 poz. 1349 z późn. zm.). Powódka winna ponieść 70 % tych kosztów, a pozwany bank 30 %. Dlatego też zasądzona została od pozwanego Banku Spółdzielczego z siedzibą w P. na rzecz powódki E. R. kwota 3 169,80 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W pozostałym zakresie, apelacja pozwanego, która dotyczyła całości rozstrzygnięcia, a która pomimo niekwestionowania przez pozwanego podstaw do częściowego uwzględnienia powództwa, nie została cofnięta, została oddalona w oparciu o art. 385 k.p.c.

W oparciu o art. 100 k.p.c. Sąd Apelacyjny dokonał również stosunkowego rozdzielenia kosztów postępowania apelacyjnego. Koszty te wyniosły łącznie 7669 zł i obejmowały uiszczoną przez pozwanego opłatę od apelacji w kwocie 4969 zł i wynagrodzenie pełnomocnika powódki w kwocie 2700 zł. Dokonując stosunkowego rozdzielenia kosztów Sąd Apelacyjny zasądził od powódki E. R. na rzecz pozwanego Banku Spółdzielczego z siedzibą w P. kwotę 2 668, 30 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego. Łącznie koszty postępowania apelacyjnego wyniosły 7 669 zł i obejmowały one opłatę od apelacji w kwocie 4969 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika powódki w kwocie 2700 zł. 70 % tej kwoty to 5368,30 zł – takie koszty winna ponieść powódka, a poniosła koszty w kwocie 2700 zł. Zasądzona od powódki na rzecz pozwanego banku kwota stanowi różnicę pomiędzy tymi kwotami.